

สรุปมาตรการป้องกันและแก้ไข ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สรุป มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และข้อเสนอแนะ

- 4.1 สรุปมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 4.2 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - 4.2.1 คุณภาพอากาศ
 - 4.2.2 ระดับเสียง
 - 4.2.3 ค่าความสั่นสะเทือน
 - 4.2.4 คุณภาพน้ำ
- 4.3 ข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

สรุปมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ ตำบลพรุพี อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามหนังสือที่ ทส 1010.2/12856 ลงวันที่ 13 กันยายน 2562 ออกโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการออกสำรวจพื้นที่และศึกษาข้อมูลที่ได้ตามสภาพในปัจจุบัน สรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. การทำเหมืองของโครงการดำเนินการตามแผนผังโครงการทำเหมืองและพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นการทำเหมืองโดยวิธีเหมืองหาบแบบชั้นบันได
2. จัดทำป้ายแสดงรายละเอียดข้อมูลของโครงการ และหลักหมุดคอนกรีตแสดงขอบเขตพื้นที่การทำเหมืองไว้อย่างชัดเจน
3. บริเวณโดยรอบโครงการและพื้นที่เกี่ยวเนื่องที่ไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ โครงการจะทำการปลูกต้นไม้ยืนต้นโตเร็วเสริมและทดแทนต้นไม้ที่ล้มตาย
4. มีการปรับปรุงเส้นทางถนนบดอัดลูกรังให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ พร้อมทั้งจัดให้มีรถฉีดพรมน้ำบริเวณเส้นทางดังกล่าวเป็นประจำ
5. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้แก่คนงาน พร้อมกำชับให้สวมใส่ทุกครั้งขณะปฏิบัติงาน
6. ทางโครงการได้มีการช่วยเหลือชุมชนอย่างต่อเนื่อง เช่น การบริจาคหิน และบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน
7. ควบคุมความเร็วและจำกัดน้ำหนักของรถบรรทุกให้อยู่ในพิกัดที่ราชการกำหนด
8. จัดให้มีการฉีดพรมน้ำบริเวณเส้นทางขนส่งแร่ภายในพื้นที่โครงการ บริเวณหน้าเหมือง เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง

4.2 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4.2.1 คุณภาพอากาศ

1) ปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP)

จากข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) โครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณบ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ และบ้านราษฎร์ทางทิศตะวันตก ที่ผ่านมาจนถึงเดือนมีนาคม 2569 พบว่า สถานีที่มีผลการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) สูงสุด คือ บริเวณบ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ มีค่าเท่ากับ 39.88 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในเดือนมีนาคม 2569 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป พ.ศ. 2569 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 143 ตอนพิเศษ 20 ง ลงวันที่ 21

มกราคม 2569 กำหนดปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) ไว้ไม่เกิน 200 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร สรุปผลการตรวจวัดดังตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-1

2) ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10)

จากข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) โครงการเหมืองแร่ปิซัมและแอนไฮโดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณบ้านราษฎรทางทิศเหนือ และบ้านราษฎรทางทิศตะวันตก ที่ผ่านมาจนถึงเดือนมีนาคม 2569 พบว่า สถานีที่มีผลการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) สูงสุด คือ บริเวณบ้านราษฎรทางทิศเหนือ และบริเวณบ้านราษฎรทางทิศตะวันตก มีค่าเท่ากับ 17.00 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในเดือนตุลาคม 2566 ซึ่งมีความอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป พ.ศ. 2569 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 143 ตอนพิเศษ 20 ง ลงวันที่ 21 มกราคม 2569 ที่กำหนดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) ไว้ไม่เกิน 100 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร สรุปผลการตรวจวัดดังตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-2

ตารางที่ 4-1 สรุปผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ

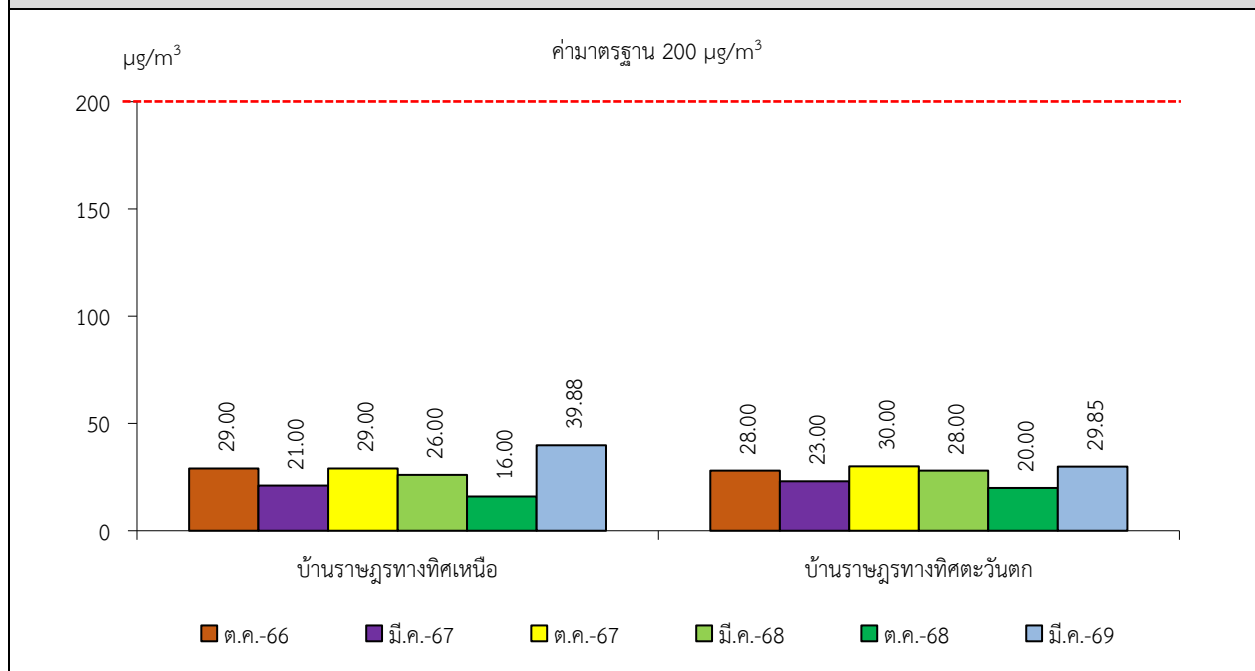
สถานีตรวจวัด	เดือน/ปี ที่ตรวจวัด	ผลการตรวจวัด* (มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)		ผลการตรวจวัด* (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)	
		ฝุ่นละออง แขวนลอยรวม (TSP)	ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10)	ฝุ่นละออง แขวนลอยรวม (TSP)	ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10)
บ้านราษฎรทาง ทิศเหนือ	ตุลาคม 2566	0.029	0.017	29.00	17.00
	มีนาคม 2567	0.021	0.008	21.00	8.00
	ตุลาคม 2567	0.029	0.011	29.00	11.00
	มีนาคม 2568	0.026	0.010	26.00	10.00
	ตุลาคม 2568	0.016	0.006	16.00	6.00
	มีนาคม 2569	-	-	39.88	15.95
บ้านราษฎรทาง ทิศตะวันตก	ตุลาคม 2566	0.028	0.017	28.00	17.00
	มีนาคม 2567	0.023	0.012	23.00	12.00
	ตุลาคม 2567	0.030	0.011	30.00	11.00
	มีนาคม 2568	0.028	0.011	28.00	11.00
	ตุลาคม 2568	0.020	0.008	20.00	8.00
	มีนาคม 2569	-	-	29.85	11.94
ค่ามาตรฐาน		0.330 ¹⁾	0.120 ¹⁾	200 ²⁾	100 ²⁾

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 104 ง ประกาศ ณ วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2547

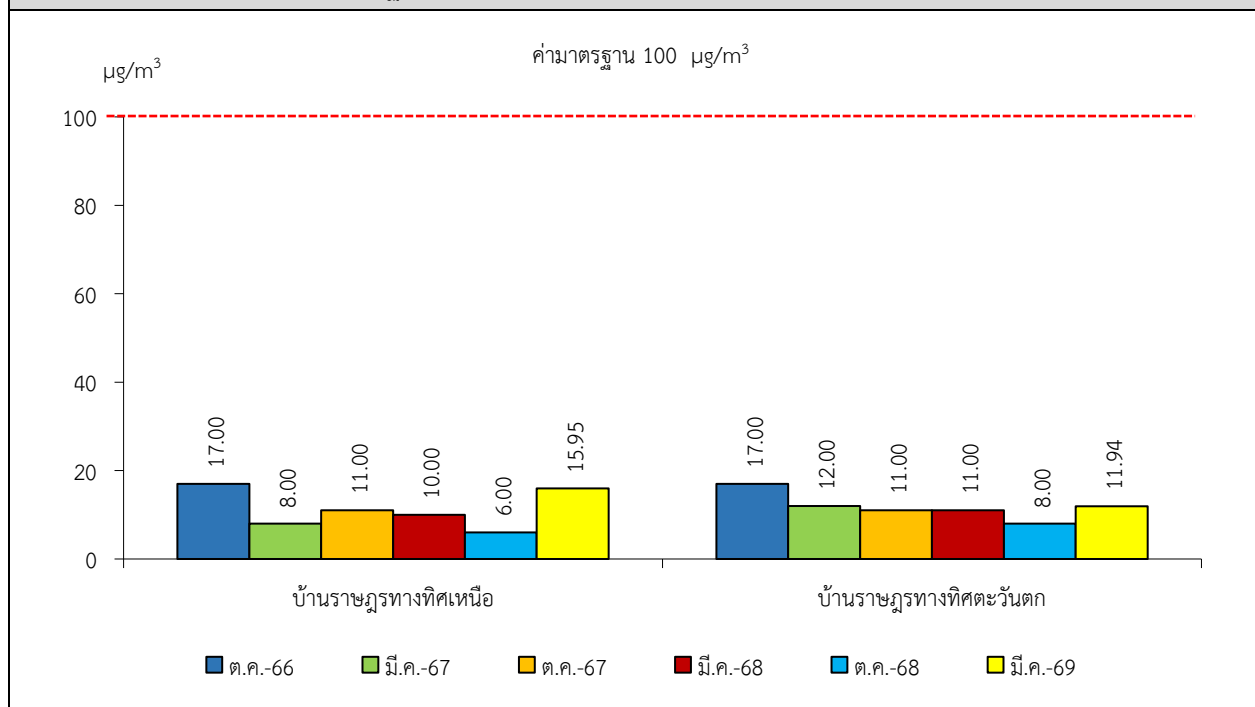
²⁾ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป พ.ศ. 2569 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 143 ตอนพิเศษ 20 ง ลงวันที่ 21 มกราคม 2569

* รายงานค่าสูงสุดในการตรวจวัด 3 วันต่อเนื่อง

รูปที่ 4-1 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) เปรียบเทียบกับ
ค่ามาตรฐาน

รูปที่ 4-2 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10)
เปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

4.2.2 ระดับเสียง

1) ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hrs.)

จากข้อมูลผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hrs.) โครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณบ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ และบ้านราษฎร์ทางทิศตะวันตก ที่ผ่านมาจนถึงเดือนมีนาคม 2569 พบว่า สถานีที่มีผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hrs.) สูงสุด คือบริเวณบ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ ในเดือนตุลาคม 2568 มีค่าการตรวจวัดเท่ากับ 66.5 เดซิเบล เอ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานพบว่า ผลการตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป ที่กำหนดระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hrs.) ไว้ไม่เกิน 70.0 เดซิเบล เอ สรุปผลการตรวจวัดดังตารางที่ 4-2 และรูปที่ 4-3

2) ระดับเสียงสูงสุด (L_{max})

จากข้อมูลผลการตรวจวัดระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) โครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณบ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ และบ้านราษฎร์ทางทิศตะวันตก ที่ผ่านมาจนถึงเดือนมีนาคม 2569 พบว่า สถานีที่มีผลการตรวจวัดระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) สูงสุด คือบริเวณบ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ ในเดือนตุลาคม 2568 มีค่าการตรวจวัดเท่ากับ 109.9 เดซิเบล เอ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานพบว่า ผลการตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป ที่กำหนดระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) ไว้ไม่เกิน 115.0 เดซิเบล เอ สรุปผลการตรวจวัดดังตารางที่ 4-2 และรูปที่ 4-4

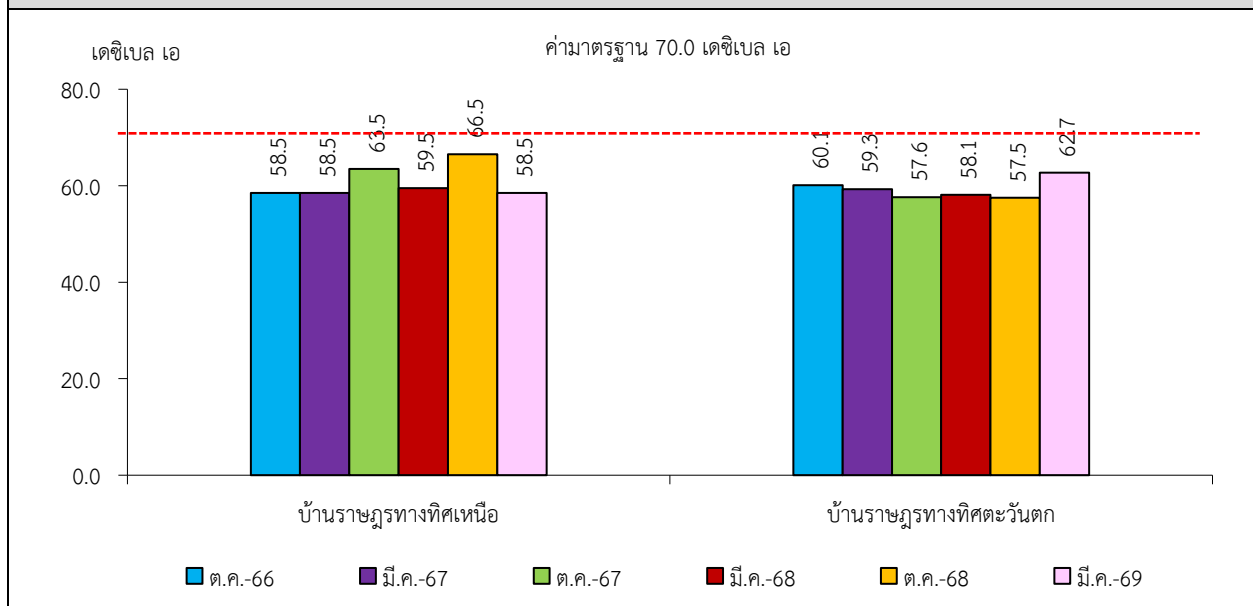
ตารางที่ 4-2 สรุปผลการตรวจวัดระดับเสียง

สถานีตรวจวัด	เดือน/ปีที่ตรวจวัด	ผลการตรวจวัด ¹⁾ (เดซิเบล เอ)	
		Leq 24 hrs.	L _{max}
บ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ	ตุลาคม 2566	58.5	91.1
	มีนาคม 2567	58.5	102.8
	ตุลาคม 2567	63.5	86.5
	มีนาคม 2568	59.5	92.7
	ตุลาคม 2568	66.5	109.9
	มีนาคม 2569	58.5	98.6
บ้านราษฎร์ทางทิศตะวันตก	ตุลาคม 2566	60.1	95.2
	มีนาคม 2567	59.3	96.5
	ตุลาคม 2567	57.6	97.6
	มีนาคม 2568	58.1	94.5
	ตุลาคม 2568	57.5	94.7
	มีนาคม 2569	62.7	89.4
ค่ามาตรฐาน ²⁾		70.0	115.0

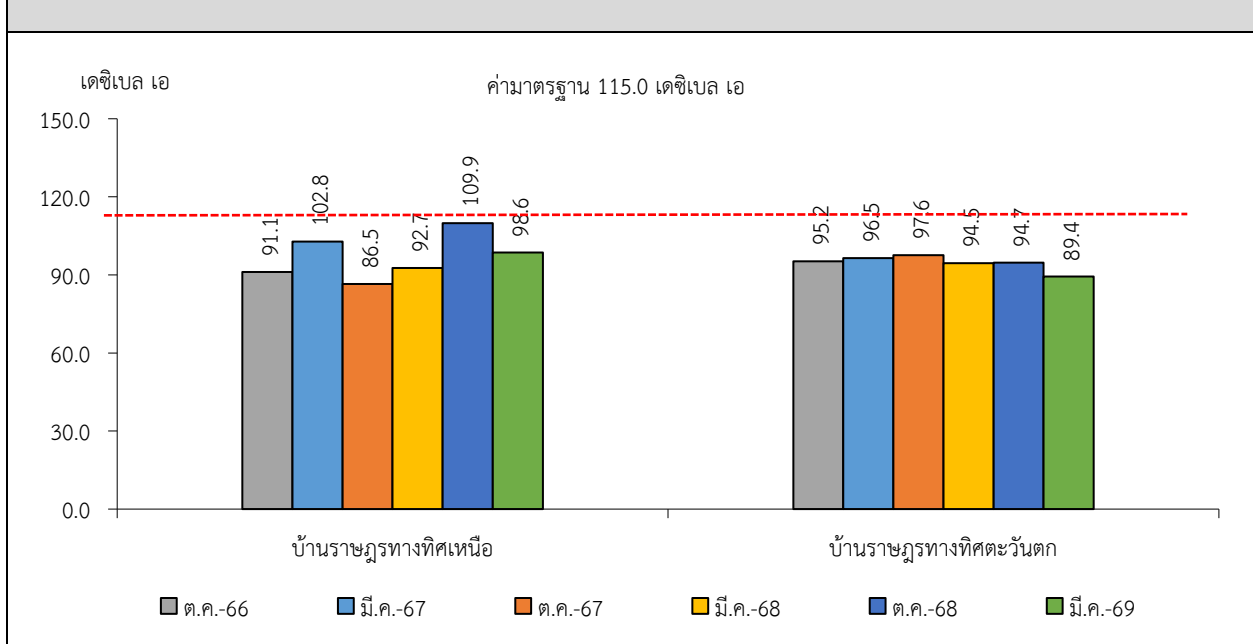
หมายเหตุ : ¹⁾ รายงานค่าสูงสุดในการตรวจวัด 3 วันต่อเนื่อง

²⁾ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป

รูปที่ 4-3 กราฟแสดงผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hrs.)
เปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

รูปที่ 4-4 กราฟแสดงผลการตรวจวัดระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) เปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

4.2.3 ค่าความสั่นสะเทือน

จากข้อมูลผลการตรวจวัดค่าความสั่นสะเทือนจากการเปิดหน้าเหมือง โครงการเหมืองแร่ใยหินและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณขอบแปลงประทานบัตร ทางด้านทิศเหนือ และบริเวณบ้านราษฎร์ทางทิศเหนือ ที่ผ่านมาจนถึงเดือนมีนาคม 2569 พบว่า ผลการตรวจวัด ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าขีดความสามารถที่เครื่องตรวจวัดความสั่นสะเทือนจะตรวจวัดได้ คือมีค่าความถี่น้อยกว่า 1 เฮิรตซ์ ค่าความเร็วอนุภาคสูงสุดน้อยกว่า 0.130 มิลลิเมตรต่อวินาที และการขจัดน้อยกว่า 0 มิลลิเมตร ยกเว้น บริเวณขอบแปลง ประทานบัตรทางด้านทิศเหนือ ในเดือนมีนาคม 2568 มีผลการตรวจวัดค่าความสั่นสะเทือนจากการเปิดหน้าเหมือง

มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานการควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 125 ง ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2548 ทั้งนี้ ในเดือนตุลาคม 2566 พบว่า ทางโครงการไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง เนื่องจากอยู่ระหว่างการขอใบอนุญาต มี ซึ่งยุทธภัณฑ์ (ยภ.5) ในเดือนตุลาคม 2567 ทางโครงการไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง เนื่องจากใบอนุญาตให้ซื้อ มี ใช้ ซึ่งวัตถุระเบิด (ป.5) หมดอายุ และในเดือนตุลาคม 2568 ทางโครงการไม่มีการระเบิดหน้าเหมืองในช่วงวันที่เข้าตรวจวัด สรุปผลการตรวจวัดได้ดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 สรุปผลการตรวจวัดค่าความสั่นสะเทือนขณะระเบิดหน้าเหมือง

สถานี	เดือนที่ตรวจวัด	พารามิเตอร์	ความถี่ (เฮิรตซ์)	ความเร็วอนุภาค (มม./วินาที)	ค่ามาตรฐาน ¹⁾	ระยะขจัด (มม.)	ค่ามาตรฐาน ¹⁾	แรงอัดอากาศ
ST.1	ต.ค. 2566	ไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง เนื่องจากอยู่ระหว่างการขอใบอนุญาต มี ซึ่งยุทธภัณฑ์ (ยภ.5)						
	มี.ค. 2567	TRANSVERSE	N/A	<0.130	-	0.000	-	<0.500
		VERTICAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	
		LONGITUDINAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	
	ต.ค. 2567	ไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง เนื่องจากใบอนุญาตให้ซื้อ มี ใช้ ซึ่งวัตถุระเบิด (ป.5) หมดอายุ						
	มี.ค. 2568	TRANSVERSE	26	1.230	32.7	0.011	0.20	23.24
		VERTICAL	37	1.387	46.5	0.008	0.20	
		LONGITUDINAL	21	0.906	26.4	0.008	0.20	
	ต.ค. 2568	ไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง ในช่วงวันที่เข้าตรวจวัด						
	มี.ค. 2569	TRANSVERSE	N/A	<0.130	-	0.000	-	<0.500
VERTICAL		N/A	<0.130	-	0.000	-		
LONGITUDINAL		N/A	<0.130	-	0.000	-		
ST.2	ต.ค. 2566	ไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง เนื่องจากอยู่ระหว่างการขอใบอนุญาต มี ซึ่งยุทธภัณฑ์ (ยภ.5)						
	มี.ค. 2567	TRANSVERSE	N/A	<0.130	-	0.000	-	<0.500
		VERTICAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	
		LONGITUDINAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานการควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 125 ง ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2548
N/A หมายถึง Frequency < 1 Hz, Velocity < 0.130 mm/sec และ Displacement < 0 mm
ST.1 หมายถึง ขอบแปลงประทานบัตรทางด้านทิศเหนือ ST.2 หมายถึง บ้านราษฎรทางทิศเหนือ

สถานี	เดือนที่ ตรวจวัด	พารามิเตอร์	ความถี่ (เฮิรตซ์)	ความเร็วอนุภาค (มม./วินาที)	ค่า มาตรฐาน ¹⁾	ระยะขจัด (มม.)	ค่ามาตรฐาน ¹⁾	แรงอัด อากาศ
ST.2 (ต่อ)	ต.ค. 2567	ไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง เนื่องจากใบอนุญาตให้ ชื้อ มี ไซ้ ซึ่งวัดถูระเบิด (ป.5) หมดอายุ						
	มี.ค. 2568	TRANSVERSE	N/A	<0.130	-	0.000	-	<0.500
		VERTICAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	
		LONGITUDINAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	
	ต.ค. 2568	ไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง ในช่วงวันที่เข้าตรวจวัด						
	มี.ค. 2569	TRANSVERSE	N/A	<0.130	-	0.000	-	<0.500
		VERTICAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	
		LONGITUDINAL	N/A	<0.130	-	0.000	-	

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานการควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 125 ง ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2548
N/A หมายถึง Frequency < 1 Hz, Velocity < 0.130 mm/sec และ Displacement < 0 mm
ST.1 หมายถึง ขอบแปลงประทานบัตรทางด้านทิศเหนือ ST.2 หมายถึง บ้านราษฎรทางทิศเหนือ

4.2.4 คุณภาพน้ำ

3) คุณภาพน้ำผิวดิน

จากข้อมูลผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินที่อยู่ใกล้เคียงโครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด จำนวน 4 สถานี ได้แก่ บริเวณบ่อเหมืองทางทิศเหนือของโครงการ บ่อเหมืองทางทิศใต้ ห้วยบอนก่อนไหลผ่านพื้นที่โครงการ และห้วยบอนหลังไหลผ่านพื้นที่โครงการ ที่ผ่านมาจนถึงเดือนมีนาคม 2569 พบว่า ผลการวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 (ประเภทที่ 3)

ยกเว้น บริเวณบ่อเหมืองทางทิศใต้ ในเดือนตุลาคม 2567 และเดือนตุลาคม 2568 พบว่า มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อาจเนื่องมาจากลักษณะภูมิประเทศบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งแร่ยิปซัม ซึ่งมีองค์ประกอบทางเคมีคือ $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ ซึ่งมี CaO เป็นองค์ประกอบ 32.6% มี SO_3 เป็นองค์ประกอบ 46.5% และมีน้ำเป็นองค์ประกอบ 20.9% ดังนั้น เมื่อเกิดการละลายจึงทำให้น้ำมีค่าเป็นกรด นอกจากนี้ในเดือนมีนาคม 2567 บริเวณห้วยบอนก่อนไหลผ่านพื้นที่โครงการ และบริเวณห้วยบอนหลังไหลผ่านพื้นที่โครงการ ไม่สามารถเก็บตัวอย่างน้ำมาวิเคราะห์ได้เนื่องจากบริเวณดังกล่าวทั้ง 2 สถานีมีลักษณะแห้งขอดไม่มีน้ำ ทั้งนี้ตลอดระยะเวลาการทำเหมืองของโครงการได้มีมาตรการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำภายในพื้นที่โครงการให้มีสภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและควบคุมไม่ให้เกิดการระบายน้ำออกนอกพื้นที่โครงการแต่อย่างใด และติดตามตรวจสอบกิจกรรมการทำเหมืองของโครงการที่อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ หากตรวจพบทางโครงการจะหาทางแก้ไขทันที ดังตารางที่ 4-4 และรูปที่ 4-5

4) คุณภาพน้ำใต้ดิน

จากข้อมูลผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำใต้ดินที่อยู่ใกล้เคียงโครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัสมพันธ์ จำกัด จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณบ่อบาดาลโรงเรียนบ้านคลองปราบ และบ่อบาดาล หมู่ที่ 1 บ้านพรุพี ที่ผ่านมาจนถึงเดือนมีนาคม 2569 พบว่า ผลการวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานกำหนดที่เหมาะสม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนพิเศษ 85 ง ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2551 แสดงผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังตารางที่ 4-5 และรูปที่ 4-6

ตารางที่ 4-4 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน

สถานี	เดือน/ปี ที่ตรวจวัด	ผลการวิเคราะห์					
		pH	TSS	TDS	Total Hardness	Turbidity*	Sulfate
		-	mg/L	mg/L	mg/L as CaCO ₃	NTU	mg/L
SW.1	ต.ค. 2566	6.8	<5.0	314	72	4.7	51.7
	มี.ค. 2567	8.0	6.0	560	348	1.2	200.2
	ต.ค. 2567	6.8	8.2	133	88	2.1	65.8
	มี.ค. 2568	7.7	<5.0	145	95	4.7	58.3
	ต.ค. 2568	7.0	<5.0	107	60	<1.0	44.6
	มี.ค. 2569	6.9	<5.0	322	206	10	89.1
SW.2	ต.ค. 2566	7.1	<5.0	1,816	1,082	<1.0	965.4
	มี.ค. 2567	8.0	<5.0	2,616	1,706	<1.0	1,843.9
	ต.ค. 2567	3.9	<5.0	1,782	1,553	6.5	1,899.3
	มี.ค. 2568	6.7	<5.0	2,157	1,343	<1.0	1,195.1
	ต.ค. 2568	4.3	<5.0	2,154	1,502	<1.0	1,291.4
	มี.ค. 2569	5.2	<5.0	>2,000	1,665	<1.0	1,504.2
SW.3	ต.ค. 2566	6.8	<5.0	288	54	5.9	31.9
	มี.ค. 2567	ไม่สามารถเก็บตัวอย่างน้ำได้ เนื่องจากน้ำแห้ง					
	ต.ค. 2567	6.9	<5.0	129	91	<1.0	66.7
	มี.ค. 2568	7.4	<5.0	120	54	<1.0	30.8
	ต.ค. 2568	7.4	<5.0	150	69	<1.0	45.6
	มี.ค. 2569	7.0	<5.0	393	274	11	130.3
ค่ามาตรฐาน ¹⁾		5.0-9.0	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 (ประเภทที่ 3)

* รายการทดสอบนี้อยู่นอกขอบข่ายการรับรอง ISO/IEC 17025 ของห้องปฏิบัติการทดสอบ

SW.1 หมายถึง บ่อเหมืองทางทิศเหนือของโครงการ

SW.3 หมายถึง ห้วยบอนก่อนไหลผ่านพื้นที่โครงการ

SW.2 หมายถึง บ่อเหมืองทางทิศใต้

SW.4 หมายถึง ห้วยบอนหลังไหลผ่านพื้นที่โครงการ

สถานี	เดือน/ปี ที่ตรวจวัด	ผลการวิเคราะห์					
		pH	TSS	TDS	Total Hardness	Turbidity*	Sulfate
		-	mg/L	mg/L	mg/L as CaCO ₃	NTU	mg/L
SW.4	ต.ค. 2566	6.8	<5.0	318	81	4.2	53.8
	มี.ค. 2567	ไม่สามารถเก็บตัวอย่างน้ำได้ เนื่องจากน้ำแห้ง					
	ต.ค. 2567	6.6	<5.0	82	71	<1.0	50.2
	มี.ค. 2568	7.5	<5.0	150	91	<1.0	57.1
	ต.ค. 2568	7.0	5.7	93	44	<1.0	26.8
	มี.ค. 2569	7.0	<5.0	10	51	<1.0	33.2
ค่ามาตรฐาน ¹⁾		5.0-9.0	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 (ประเภทที่ 3)

* รายการทดสอบนี้อยู่นอกขอบข่ายการรับรอง ISO/IEC 17025 ของห้องปฏิบัติการทดสอบ

SW.1 หมายถึง บ่อเหมืองทางทิศเหนือของโครงการ

SW.3 หมายถึง ห้วยบอนก่อนไหลผ่านพื้นที่โครงการ

SW.2 หมายถึง บ่อเหมืองทางทิศใต้

SW.4 หมายถึง ห้วยบอนหลังไหลผ่านพื้นที่โครงการ

ตารางที่ 4-5 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดิน

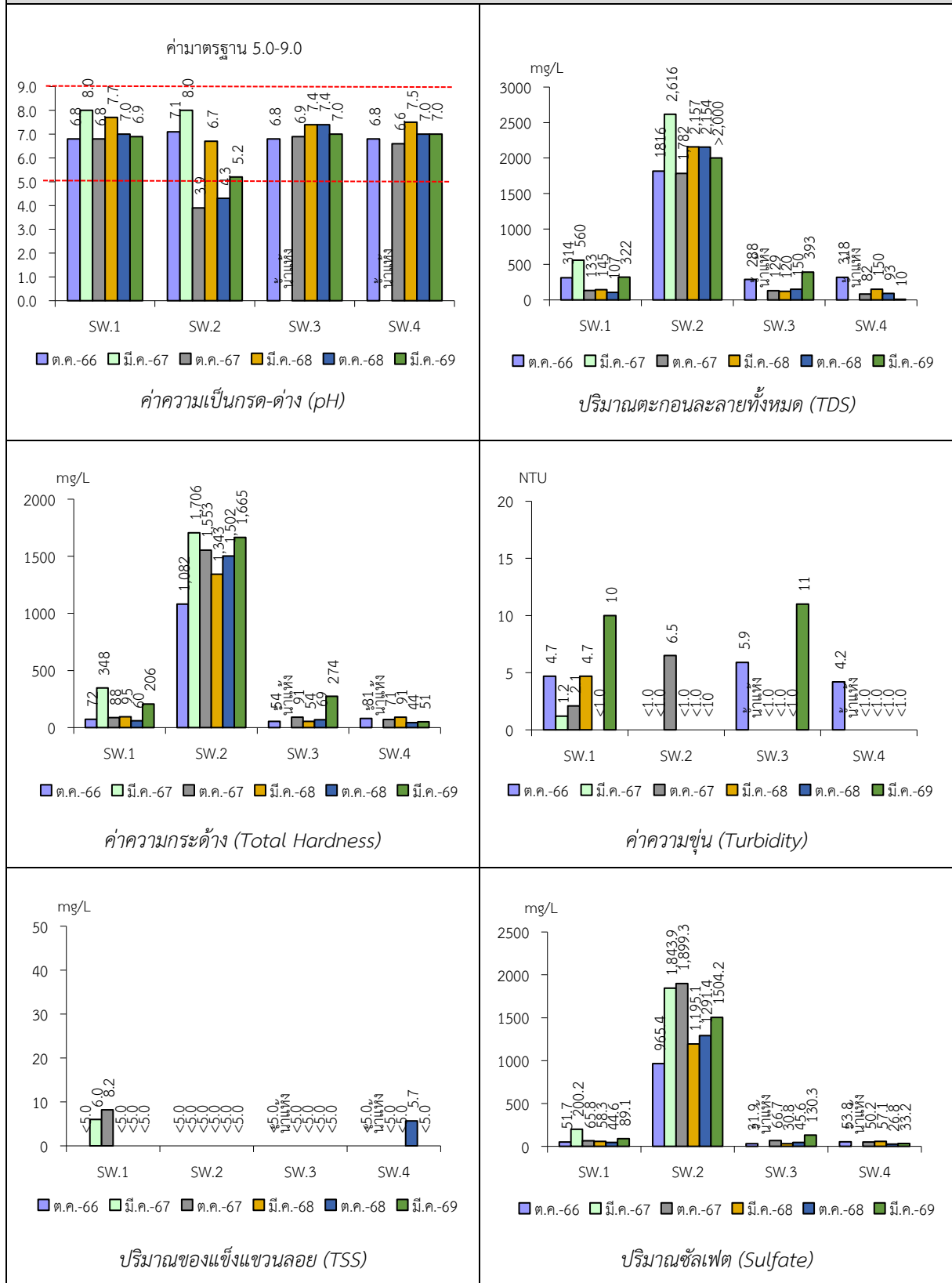
สถานี	เดือน/ปี ที่ตรวจวัด	ผลการวิเคราะห์							
		pH	TSS	TDS	Total Hardness	Turbidity*	Sulfate	Iron	Manganese
		-	mg/L	mg/L	mg/L as CaCO ₃	NTU	mg/L	mg/L	mg/L
บ่อบาดาลโรงเรียน บ้านคลองปราบ	ต.ค. 2566	7.8	<5.0	470	256	<1.0	27.2	0.03	<0.10
	มี.ค. 2567	8.0	<5.0	348	203	<1.0	30.4	0.01	<0.10
	ต.ค. 2567	7.6	<5.0	297	262	<1.0	31.2	<0.01	<0.10
	มี.ค. 2568	8.0	<5.0	228	200	<1.0	29.5	<0.01	<0.10
	ต.ค. 2568	7.8	<5.0	291	261	<1.0	52.8	<0.01	<0.10
	มี.ค. 2569	7.5	<5.0	288	251	<1.0	32.7	<0.01	<0.10
บ่อบาดาล หมู่ที่ 1 บ้านพรุพี	ต.ค. 2566	8.2	<5.0	396	246	<1.0	51.0	0.03	<0.10
	มี.ค. 2567	8.0	<5.0	303	232	<1.0	54.2	<0.01	<0.10
	ต.ค. 2567	8.1	<5.0	328	250	<1.0	53.3	<0.01	<0.10
	มี.ค. 2568	8.0	<5.0	310	230	<1.0	49.8	<0.01	<0.10
	ต.ค. 2568	8.0	<5.0	269	254	<1.0	51.3	<0.01	<0.10
	มี.ค. 2569	8.0	<5.0	281	250	<1.0	44.9	<0.01	<0.10
เกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม ¹⁾		7.0-8.5	-	ไม่เกิน 600	ไม่เกิน 300	5	ไม่เกิน 200	ไม่เกิน 0.5	ไม่เกิน 0.3
เกณฑ์อนุโลมสูงสุด ¹⁾		6.5-9.2	-	1,200	500	20	250	1.0	0.5

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรืองสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ.2551

ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนพิเศษ 85 ง ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2551

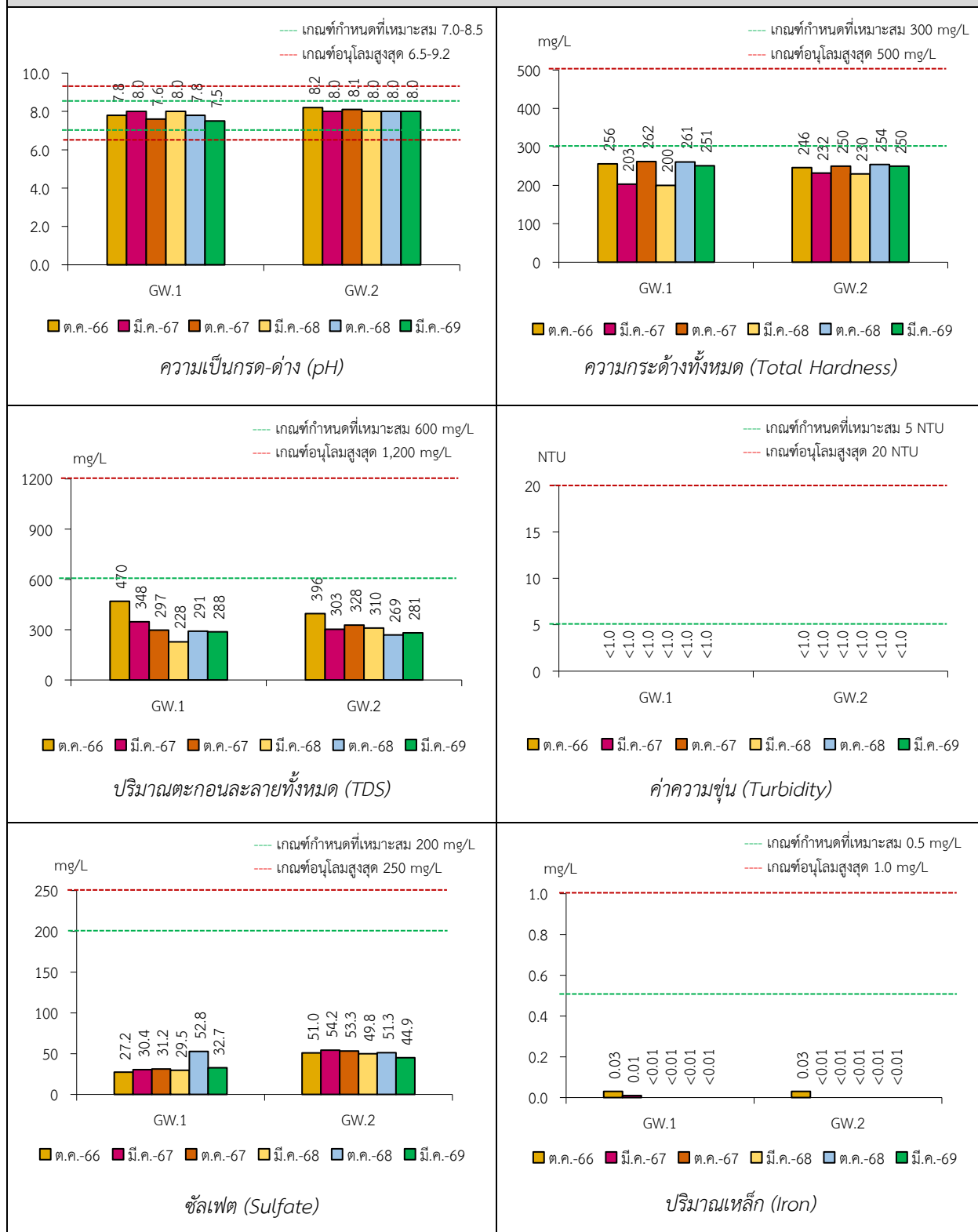
* รายการทดสอบนี้อยู่นอกขอบข่ายการรับรอง ISO/IEC 17025 ของห้องปฏิบัติการทดสอบ

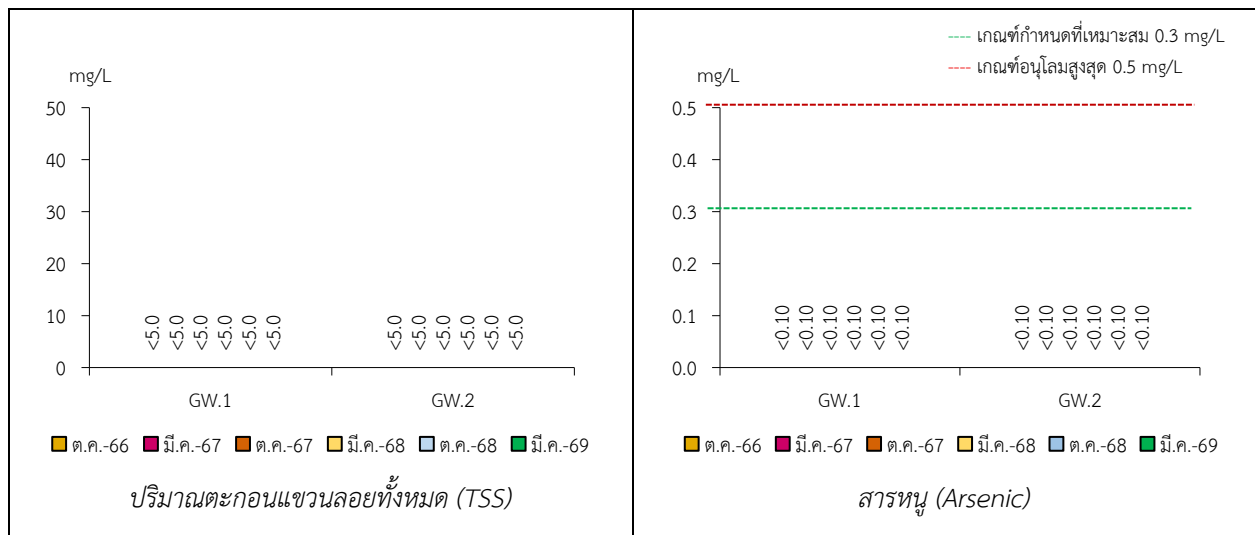
รูปที่ 4-5 กราฟแสดงผลการศึกษาคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

หมายเหตุ : SW.1 หมายถึง บ่อเหมืองทางทิศเหนือของโครงการ
SW.2 หมายถึง บ่อเหมืองทางทิศใต้
SW.3 หมายถึง ห้วยบอนก่อนไหลผ่านพื้นที่โครงการ
SW.4 หมายถึง ห้วยบอนหลังไหลผ่านพื้นที่โครงการ

รูปที่ 4-6 กราฟแสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดินเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

หมายเหตุ : GW.1 หมายถึง บ่อบาดาลโรงเรียนบ้านคลองปราบ
GW.2 หมายถึง บ่อบาดาล หมู่ที่ 1 บ้านพรุพิ

4.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ปิซัมและแอนไฮโดรต์ ประทานบัตรที่ 30344/16451 ของบริษัท แร่สัมพันธ์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ ตำบลพรุพิ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า โครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตามขอเสนอแนะให้โครงการปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

1. โครงการได้ออกกฎระเบียบให้รถบรรทุกทุกคันต้องปิดคลุมด้วยผ้าใบให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง
2. จัดทำและดูแลรักษาป้ายเตือนต่างๆ ของโครงการ เช่น ป้ายเตือนภัยให้ระวังรถบรรทุก ป้ายจำกัดความเร็วรถไม่เกิน 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ป้ายเตือนระวังการลัดตกบ่อดักตะกอนและขุมเหมือง และป้ายมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม โดยติดตั้งไว้บริเวณที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน
3. ให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และผลการแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องต่างๆ ได้แก่ ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนแก่ชุมชน โดยการตีประกาศไว้ในสถานที่ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมการช่วยเหลือชุมชน หรือมาตรการฯ ด้านบวกของโครงการให้ชุมชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง
4. จัดให้มีกล่องแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการบริเวณที่ทำการผู้ใหญ่บ้านในท้องที่หมู่ที่ 4 บ้านคลองหินแทน พร้อมทั้งให้โครงการประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อทราบสถานการณ์ภายในชุมชนว่ามีผลกระทบจากโครงการหรือไม่
5. ให้จัดทำแบบฟอร์มจดบันทึกการเกิดอุบัติเหตุของพนักงาน และแสดงสถิติทางอุบัติเหตุ พร้อมทั้งหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ และแจ้งให้พนักงานทั่วไปได้รับรู้ เพื่อเพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน